

LOTNICZE MAZURY AKTYWIZUJĄ REGION

Dzisiejsza obecność awionetek w ruchu biznesowym i turystycznym to rozwinięcie lotniczych tradycji Krainy Wielkich Jezior Mazurskich z początków XX wieku.

TEKST Stanisław Tołwiński

W PRUSACH WSCHODNICH FUNKCJONOWAŁO KILKA WIĘKSZYCH LOTNISK I KILKADZIESIĄT LĄDOWISK.

J

uż w 1910 r., czyli ledwie kilka lat po pierwszym locie braci Wright, w firmie Friedricha Fests z Rößel (obecnie Reszel) wyprodukowano samolot projektu inżyniera Bloessa z Rastenburga (Kętrzyna). Był nowoczesnym jednopłatowcem z silnikiem o mocy 50 KM, długości 10 m, szerokości 14 m i wadze 450 kg.

Częste przyloty sterowca Zeppelin, dynamicznie działające kluby lotnicze w Rastenburgu czy Lotzen (Giżycko) wpływały na postrzeganie nowych cywilizacyjnych możliwości z wykorzystaniem „dróg powietrznych”. Rozwinięta sieć infrastruktury lotniczej ułatwiała rozwój komunikacji samolotami z Rzeszy do Prus, w tym na dzisiejsze Mazury. W Prusach wschodnich funkcjonowało kilka większych lotnisk i kilkadziesiąt lądowisk. Po wojnie duża ich część po-

została w Rosji na terenach obecnego Obwodu Kaliningradzkiego.

Na terenie zachodniej części Warmii i Mazur dowody na przedwojenną lotniczą aktywność znajdują się w takich miejscach jak Elbląg (Elbing), Sępól (Schippenbeil), Olsztyn-Dątki (Allenstein-Deuthen), Gryżliny (Grieslienen) k/Olsztyna, Orneta (Wormditt) i najgłośniejszych obecnie Szymanach (Gross-Schiemanen).

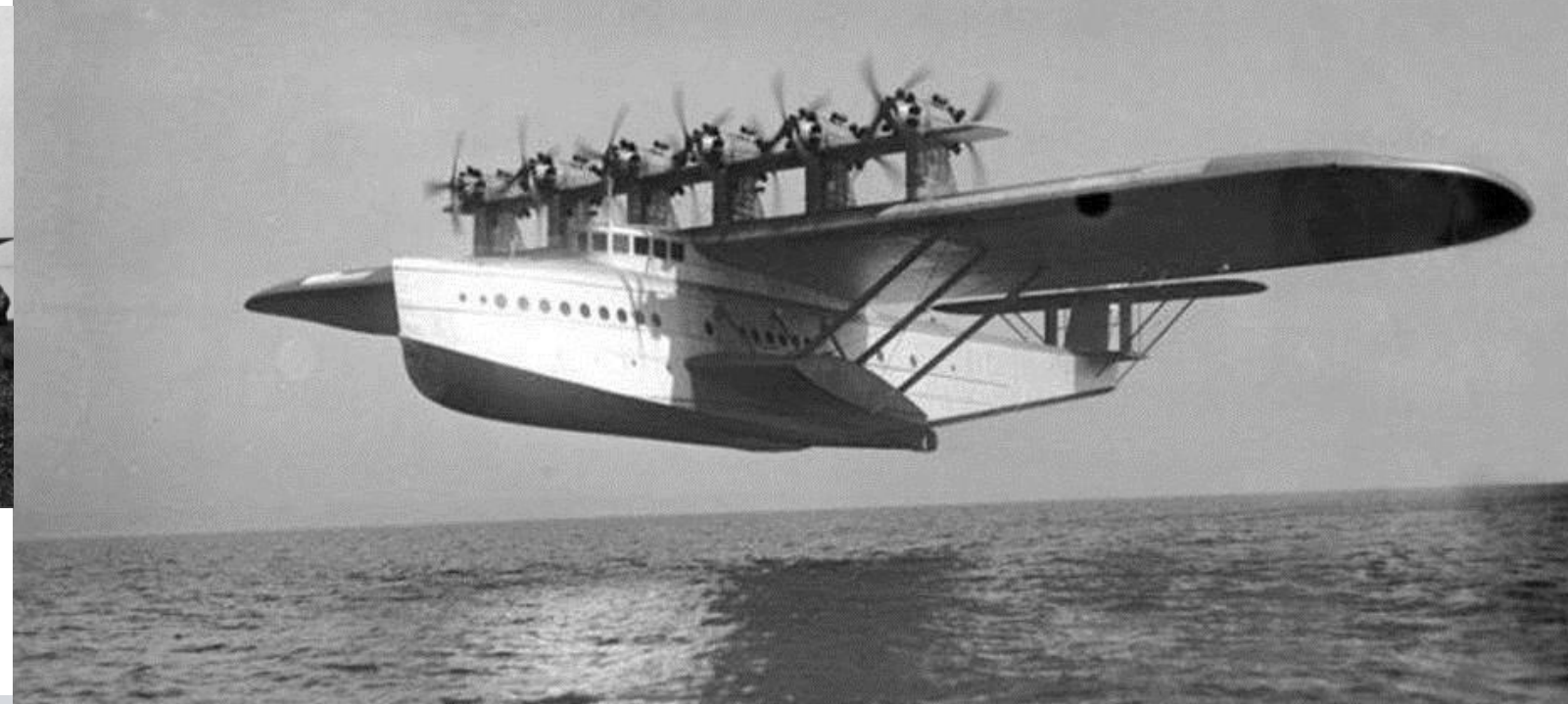
Natomiast we wschodniej części województwa ślady przedwojennej aktywności lotniczej można zauważyć w Kętrzynie (Waischnurem k/Rastenburga), Giżycku (Lotzen), Rostkach (Arys-Rostken), Mrągowie (Sensburg). Niestety duże lotnisko w Elku (Lyck) zostało przez budowniczych powojennych zajęte pod zakłady mięsne i już nie jest w tym samym miejscu do odtworzenia.

Największym spektakularnym osiągnięciem lotniczym w latach 1929-1935 było połączenie z wykorzystaniem olbrzymiego wodnosamolotu. Dornier Do X kursując do Giżycka (Lötzen), lądując na jeziorze Niegocin, przywoził ok. 100 pasażerów, rozlokowanych

Polski podpis
przykładowy Drze
wnego przez Kar

Angielski podpis
przykładowy Drze
wnego

Polski podpis
przykładowy Drze
wnego przez Kar

Angielski podpis
przykładowy Drze
wnego

Polski podpis
przykładowy Drze
wnego przez Kar

Angielski podpis
przykładowy Drze
wnego

na 2 pokładach – wyższyn dla VIP-ów oraz na dolnyn w kategorii turystycznej.

Dwunastosilnikowy samolot Do X, przylatujący regularnie na Mazury, byłw tym czasie największym handlowym statkiem powietrznym, wykonującym również loty pasażerskie do Ameryki. Możemy z dumą mówić, że przeszłość Giżycka łączy z Nowym Jorkiem samolot przywożący pasażerów!

Od kilkunastu lat trwa coraz bardziej widoczny renesans lotniczych tradycji Krainy Wielkich Jezior Mazurskich. Kętrzyn-Wilamowo, byłe lotnisko tajnej kwatery Hitlera, tętni życiem i jest oparciem dla Międzynarodowych Rajdów Lotniczych.

Na starym lotnisku w Rostkach dyżuruje Dromader, pełniąc służbę przeciwpożarową. Powstały i świetnie prosperują lądowiska w Kikitach, Babiętach, Mragowie (nad Jeziorem Wierzbowskim), Mazury Residence k/Giżycka, Stare Juchy, a ostatnio do eksploatacji zostało przygotowane nowe lądowisko przy Gospodarstwie Agroturystycznym w Giżach.

Planowane są dalsze miejsca przyjazne dla małych samolotów, czyli lądowiska z możliwością przekształcenia w lotniska: w rejonie Elku Pisanica, przed wojną znana jako lotnisko Ebenfelde, nad czym bardzo intensywnie pracuje Pan Prezydent Miasta Elka, a także w Gołdapi (Botkuny) i w Węgorzewie (Maćki).

Wielki potencjał, w tym inwestycyjny, w zakresie obsługi ruchu lotniczego drzemie w naszych jeziorach, gotowych do przyjmowania wodnosamolotów. Już gości-

CORAZ CZĘSTSZE JEST WYKORZYSTYWANIE MAŁYCH AWIONETEK W CODZIENNYM ŻYCIU LUDZI BIZNESU, W TURYSTYCE LOTNICZEJ, W ORGANIZOWANIU WZASÓW

Polski podpis przykładowy Drze wnego przez Kar

Angielski podpis przykładowy Drze wnego

Polski podpis przykładowy Drze wnego przez Kar

Angielski podpis przykładowy Drze wnego

liśmy w czasie Mazury Air-Show lądujące na jeziorze samoloty Piper Cub, Petrel, SuperPetrel, Cessna 172, Aviat Husky, SeaMax, DHC Beaver, Glasair Sportsman, Lake Buccaneer LA4-200, a nawet hydromotolotnie.

Międzynarodowe Rajdy Lotnicze po Warmii i Mazurach, Międzynarodowe Złoty Przyjaciół Lotnictwa i Mazur oraz jedyne tego typu, bo na wodzie i w powietrzu, pokazy lotnicze Mazury Air-Show – są znakomitą promo-

Polski podpis przykładowy Drze wnego przez Kar

Angielski podpis przykładowy Drze wnego

Polski podpis przykładowy Drze wnego przez Kar

Angielski podpis przykładowy Drze wnego

w turystyce lotniczej, w organizowaniu wczasów lotniczych czy Rent a Plane.

Jestem przekonany, że rozwój General Aviation będzie jednymz ważniejszych wyznaczników rozwoju XXI wieku. W tym dziele ważną rolę – poza wyzwaniem nas, pasjonatów latania, mają do odegrania media, samorządy, Zarząd Województwa, a także Posłowie i Senatorowie Warmii i Mazur.

Stanisław Totwiński

Autor to Prezes Zarządu Invest Mazury Sp. z o.o., pilot, właściciel lotniska Kętrzyn Wilamowo i kilku samolotów, które użyczył do działalności statutowej Aeroklubu Krainy Jezior; założyciel i prezes AKJ, wyróżniony „Błękitnymi Skrzydłami”, inicjator i realizator akcji „Lotnicze Mazury” z największą imprezą „Mazury AirShow” – wyróżnioną certyfikatem marki regionalnej pn. „Produkt Warmia Mazury”. W okresie pełnienia funkcji Sekretarza Generalnego, Wiceprezesa i Prezesa Polskiego Związku Żeglarskiego miał ogromne znaczenie w realizacji koncepcji „Mazurskiego Szlaku Żeglarskiego”.

ENGLISH

Presence of small aircraft in the business and touristic live is the development of the aviation tradition of the Land of the Great Masurian Lakes from the early 20th century.